

DOOR EMILE JEUKEN

30 jaar master Advanced Health Informatics Practice:

Terug- en vooruitblik op bruggen bouwen tussen zorg en ICT

De master Advanced Health Informatics Practice (AHIP) van hogeschool Inholland is een opleiding op het snijvlak van zorg, welzijn en ICT¹. Komend studiejaar is het 30 jaar geleden dat de eerste studenten van de opleiding (of voorlopers) afstudeerden. Een mooi moment voor een rondje langs de velden! Met drie studenten en drie medewerkers uit drie decennia blikken we terug en vooruit.

TERUGBLIK

De opleiding

De voorloper van de master AHIP startte met cursussen en later studierichtingen als onderdeel van de hbo-verpleegkundige opleiding. In eerste instantie heette de opleiding 'Hogere Opleiding voor Verpleegkundige Informatica', later 'Health Informatics'. Hans Springer, medewerker van het eerste uur en voormalig teamleider, heeft deze transformaties meegemaakt en vormgegeven.

Een opleiding met als focus de grens tussen zorg en ICT was onontgonnen terrein. Over de eerste introductiedag vertelt Hans: "We hadden nog geen programma en moesten maar zien hoeveel mensen er kwamen. Uiteindelijk waren het er ruim 60. Er waren veel verpleegkundigen die vanuit eigen interesse die opleiding wilden doen. Ook de toenmalige directeur van de hogeschool was verrast en zei: 'zoveel mensen, hier moeten we iets mee!'"

Alleen interesse was volgens Hans echter niet genoeg. "Mensen dachten 'dat doen we wel even, zo'n opleiding'. Het sloeg aan, maar we hadden grote ambities en de lat lag hoog, dus er haakten ook studenten af." De focus op kwaliteit heeft eraan bijgedragen dat de opleiding sinds 2012 een geaccrediteerde en inmiddels ook bekostigde masteropleiding is.

Studenten en (oud) medewerkers kijken unaniem positief terug op de opleiding. Oud-student Rob van der Vloed: "Er zijn veel dingen van de Health Informatics opleiding die me gevormd hebben." Oud-student Carlijn van der Broek: "Ik vond het heel fijn om een nieuwe theoretische laag te leggen over de mij bekende zorgwereld." Oud-student Daniëlle van der Meer: "Ik heb veel medestudenten ontmoet waar ik tot op de dag van vandaag contact mee heb en in verschillende verbanden mee werk."

Studenten

(Oud-)studenten worden AHIP-er genoemd, maar de term wordt ook gebruikt voor iedereen die werkzaam is op de grens tussen zorg, welzijn en ICT. Sinds de oprichting heeft de opleiding voor honderden AHIP-ers gezorgd. Hans komt ze nog regelmatig tegen: "Het leuke is dat we veel mensen hebben opgeleid die waardevolle bijdragen hebben geleverd aan waar we nu zijn binnen de verpleegkundige informatica. Denk aan studenten die betrokken zijn geweest bij het ontwikkelen van het EPD en studenten met wie we de beroepsvereniging Verpleegkundige en Zorg Informatica (inmiddels onderdeel van VenVN) hebben opgezet²."

Oud-docent Kees Kuiper herinnert zich de studenten nog goed: "Als ze vanuit de zorg kwamen, keken ze verder dan alleen de zorg en als ze uit de

technische kant kwamen, keken ze verder dan alleen de techniek. Heel vaak zien we dat mensen die zich specialiseren zich heel ééndimensionaal opstellen, maar deze mensen zijn breder georiënteerd en dat moeten we koesteren."

VOORUITBLIK

Erkenning

Als we naar de toekomst kijken, blijkt het sleutelwoord 'erkenning' te zijn. Hoewel AHIP's steeds beter gevonden worden, is de rol nog geen gemeengoed. Daniëlle: "Er is nog steeds meer erkenning nodig. Het zit niet in de aard van de AHIP-er om te zeggen: 'luister naar mij, ik ben de spin in het web'. We mogen meer laten zien wat AHIP-ers doen en wat je op de opleiding kunt leren."

Rob vult aan: "Organisaties weten niet altijd op waarde te schatten wat een AHIP-afgestudeerde kan betekenen. Het kost tijd om de rol in organisaties te integreren." In de woorden van docent Ineke Stolte: "Er zijn een heleboel organisaties die zitten te wachten op AHIP-ers, maar ze weten het zelf nog niet."

Het creëren van (meer) erkenning voor de rol van de AHIP-er is iets waar (oud) studenten, opleiding en beroepenveld samen in op kunnen trekken.

Daniëlle: "Door het bundelen van krachten ontstaat meer erkenning. Dat betekent ook dat het goed is om je bewust te zijn van brancheorganisaties en beroepsverenigingen zoals VenVN met de afdeling Verpleegkundige Zorg en Informatie technologie en het CNIO Netwerk."

Hans voegt toe: "Een heleboel studenten heeft na de opleiding een springplank gekregen om nieuwe dingen te doen. Zij zijn ambassadeurs door te tonen wat je met de opleiding kunt."

Verbreding

De erkenning van de zorg en ICT-grensfunctionaris is de afgelopen decennia met name gegroeid in ziekenhuizen en specifiek in de verpleegkunde, maar zoals Ineke zegt: "Je ziet dat digitalisering steeds breder wordt, waardoor expertise op het grensvlak tussen zorg, welzijn en ICT breder inzetbaar wordt."

Over de verbreding zegt Rob: "De ontwikkeling van CNO's (Chief Nursing Information Officer) is belangrijk en interessant, maar dan hebben we nog veel beroepsgroepen buiten de verpleegkunde met hun eigen expertise." Als voorbeeld noemt Daniëlle de gehandicaptenzorg: "Daar speelt veel qua digitalisering, maar ik denk niet dat men zich bewust is van dit soort expertise. Er zijn grote kansen in de care-hoek." Kees vat het belang van verbreding kernachtig samen: "De mens is een psycho-sociosomatische eenheid, dus een integrale aanpak is altijd van belang."

Ineke heeft wat verbreding betreft goed nieuws: "De opleiding is in samenwerking met de Inholland opleiding Social Work het curriculum verder aan het afstemmen op de steeds breder inzetbare rol van de AHIP-er."

Belangrijke ontwikkelingen

Naast verbreding van het werkveld noemen geïnterviewden allerlei belangrijke ontwikkelingen waar de AHIP-er van de toekomst mee te maken krijgt. We bekijken er twee:

Carlijn pleit voor wendbaarheid: "Juist in de zorg heb je te maken met interne en externe factoren zoals nieuwe wetgeving (ZPM) of de coronacrisis, waar je als organisatie op moet kunnen reageren. Je kunt nu een project starten en van A tot Z vastleggen, maar wat doe je als er ineens een nieuwe manier van bekostiging komt? Daarnaast zou het mooi zijn als de zorg meer kan inspelen op wat de patiënt of cliënt vraagt of nodig heeft. Agile werken zorgt ervoor dat je kan inspelen op verandering."

Ineke verwacht dat het ethische perspectief (nog) belangrijker wordt: "Ik hoop dat de AHIP-er van de toekomst grenzen weet te bewaken. Hoever gaan we met ICT? Iets kan handig kan zijn voor de zorgverlener, maar draagt niet altijd bij aan kwaliteit van zorg voor de zorgontvanger. Die grens dient altijd in de gaten te worden gehouden."

Wijze raad

Desgevraagd geven geïnterviewden nog het

één en ander mee aan de opleiding en haar (oud- en toekomstige) studenten.

Rob: "Behoud het brede en generieke van de opleiding. Het kan interessant zijn om op een deelgebied in te zoomen, maar juist het generieke is een sterk punt."

Kees: "Alles is en blijft communicatie en studenten spelen daar als ambassadeurs van de opleiding een belangrijke rol bij. Als dingen goed zijn, moeten we daar niet te bescheiden over zijn. In marketingtermen: be good and tell it. De AHIP is goed, dus draag dat uit!"

Daniëlle: "AHIP-ers, pak je rol! Maak gebruik van het feit dat je verbinding kunt maken en breng je rol zo snel mogelijk in de praktijk."

Hans: "Behoud de link met je oorspronkelijke beroep en houd de focus op de praktijk. Zorg dat de ICT aansluit op wat er in de praktijk moet gebeuren, want de toets ligt bij het praktijkgebruik."

Carlijn: "Schrik niet van de hoeveelheid informatie die je in de eerste periode krijgt. Ik heb momenten gehad dat ik dacht 'dit is te hoog gegrepen', maar

als ik nu terugkijk zie ik dat ik me sneller heb ontwikkeld dan ik zelf in de gaten had."

Ineke: "Heb je affiniteit met zowel zorg, welzijn als ICT? Schrijf je in voor de opleiding!"

De balans

Met deze adviezen ronden we af en maken we de balans op. Al ruim 30 jaar loopt de master AHIP voor op haar tijd en ook in de toekomst zal zij dit doen. We concluderen dat de behoefte aan AHIP-ers in steeds meer domeinen toeneemt. De master AHIP wordt ervaren als zeer waardevol. Met verbreding van het werkveld neemt ook de ruimte voor erkenning van de rol van AHIP-er toe. We gaan graag in gesprek om te kijken wat de master voor zowel de erkenning van de AHIP-er als uw medewerkers en organisatie kan betekenen. Mail ons gerust: mahip@inholland.nl.

Referenties

MEDEWERKERS

Hans Springer

Periode bij de AHIP: 1991-2007.
Rol: Teamleider en docent.

Kees Kuiper

Periode bij de AHIP: 2012-2018.
Rol: Docent.

Ineke Stolte

Periode bij de AHIP: 2015-heden.
Rol: Docent.

STUDENTEN

Daniëlle van der Meer

Afstudeerjaar: 2001. Huidige functie: Managing consultant en partner bij Beter Healthcare.

Rob van der Vloed

Afstudeerjaar: 2009. Huidige functie: Projectmanager eHealth bij Lentis.

Carlijn van den Broek

Afstudeerjaar: 2021. Huidige functie: Senior improvement coach bij Sogeti.

Emile Jeuken PhD is Arbeids- & Organisationspsycholoog en sinds 2019 docent persoonlijke vaardigheden bij de master AHIP. Emile heeft onder andere ervaring als HR Manager (KLM), adviseur/manager (BeteoR) en (actie)onderzoeker (TNO, KU Leuven). Behalve met het docentschap houdt Emile zich als zelfstandig adviseur bezig met thema's als leiderschap, innovatie, welzijn en hybride werken.